

www.todziala.org

27.02.2019

Organizacje społeczne – to działa!

27 lutego obchodzimy Światowy Dzień Organizacji Społecznych. To dzień stowarzyszeń i fundacji, wśród których są także Ochotnicze Straże Pożarne, czy kluby sportowe. Najnowsze badania podają, że organizacji społecznych jest w Polsce około 143 tysięcy. Zaufanie do organizacji deklaruje 54%ⁱ dorosłych Polek i Polaków – oznacza to, że ufamy im bardziej niż rządowi, samorządom, mediom czy biznesowi. Od lat także zaufanie do fundacji i stowarzyszeń systematycznie rośnie.

Ponad 1/3 organizacji (35%) podejmuje działania w obszarze **sportu, turystyki, rekreacji**. Na drugim miejscu jest **kultura i sztuka** (14 %). Na trzecim plasuje się **edukacja i wychowanie** (13%). Pozostałe miejsca zajmują kolejno: ochrona zdrowia (8%) , usługi socjalne i pomoc społeczna (7%), rozwój lokalny (6%)ⁱⁱ.

Wśród różnego rodzaju podmiotów czy instytucji, to właśnie organizacje cieszą się jednym z wyższych poziomów zaufania. To, co najbardziej zwiększa zaufanie do organizacji, to fakt, że pomagają potrzebującym, wskazują na nadużycia władzy, a także wzmacniają poczucie wspólnoty. Wśród przypisywanych organizacjom cech, które w Polkach i Polakach wywołują pozytywne skojarzenie, dominuje „pomaganie innym” (34%). Nie bez znaczenia jest też „niezależność od władzy, polityki” (takie skojarzenie ma 15% Polaków) – wobec utrzymującego się niskiego zaufania do rządu odrębność organizacji zwiększa ich wiarygodność.

Każdego roku ze wsparcia ponad 100 tysięcy organizacji społecznych działających w Polsce korzystają miliony osób: dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. Często robią to nieświadomie, bo niewiele z nich wie, że organizacje społeczne działają niemal wszędzie – w szkole, na boisku, w szpitalu, telewizji, teatrze czy nawet w lesie. Dlatego kilkadziesiąt organizacji społecznych połączyło siły, aby pokazać co robią i jaki ma to wpływ na życie każdego i każdej z nas. Efektem współpracy jest kampania społeczna **„Organizacje społeczne. To działa”** – pierwsza w Polsce kampania, w którą zaangażowało się tak dużo tak różnorodnych organizacji społecznych, a kolejne do niej dołączają.

A jak to działa w różnych tematach i branżach?

Sport. Organizacje sportowe istnieją w każdej gminie, także w zakresie sportu niezawodowego, dla dzieci i młodzieży. Organizacje społeczne prowadzą 99% klubów sportowych w Polsce. Z raportu GUS z 2016 r. wiemy, że to 14,7 tys. placówek dla około 1 miliona odbiorców.

Edukacja. Fundacje i stowarzyszenia prowadzą ponad 2 tys. szkół, również w małych miejscowościach (to 10% wszystkich polskich szkół podstawowych i gimnazjów). Organizacje opracowują także programy edukacyjne (obywatelskie, prawne, ekologiczne, medialne, równościowe

i inne) dla dzieci, młodzieży, nauczycieli, dyrekcji. Rozwijają sieci współpracy między nauczycielami i szkołami oraz aktywizują uczniów poprzez np. prowadzenie uczniowskiego projektu edukacyjnego.

Kultura. Największe festiwale – muzyczne, filmowe i teatralne istnieją dzięki organizacjom społecznym. Przykładem może być Warszawska Jesień czy Nowe Horyzonty we Wrocławiu. Ogólnopolską akcją „Cała Polska czyta dzieciom”, która uświadomiła Polakom konieczność czytania najmłodszym od lat prowadzi Fundacja ABCXXI.

Zdrowie. Organizacje społeczne zajmują się pomocą w zbieraniu pieniędzy na leczenie chorych z rzadkimi czy przewlekłymi chorobami. Wspierają podczas i po ciężkich chorobach, tak jak np. Amazonki, czy Rak’n’Roll. Prowadzą unikalne placówki takie jak Klinika Budzik dla dzieci w śpiączce Fundacji Akogo?. Klinika działa od 2013 r. Przez sześć lat wybudzono już 54 dzieci (50% wszystkich przyjętych). Organizacje społeczne zaopatrują szpitale publiczne w sprzęt – tak jak Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy, która w ciągu 27 lat swojej działalności zebrała już ponad miliard złotych. To fundacje i stowarzyszenia zainicjowały ruch hospicyjny w Polsce – prowadzą 36% wszystkich funkcjonujących w kraju hospicjów.

Demokracja. Organizacje społeczne są wyrazem dojrzałości demokratycznej państwa. Inicjują zmiany społeczne, prawne i systemowe. W 2014 r. dzięki wysiłkom Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę weszły w życie przepisy nowelizujące Kodeks postępowania karnego, normujące szczególny tryb przesłuchiwanie osób małoletnich. Wprowadzono do kpk tryb ochronnego przesłuchiwanie dzieci. Do roku 2018 dzięki FDDS w ok. 4000 placówek oświatowych, opiekuńczych i innych wdrożono standardy ochrony dzieci przed przemocą. Również w 2014 r. dzięki staraniom organizacji społecznych (głównie Związku Dużych Rodzin Trzy Plus) wprowadzono w Polsce Kartę Dużej Rodziny, uprawniającą do zniżek w komunikacji publicznej, dostępie do usług czy wstępie na wydarzenia kulturalne. Dzięki determinacji fundacji Rodzić po Ludzku 1 stycznia 2019 roku weszło w życie Rozporządzenie Ministra Zdrowia, które określa Standard Organizacyjny Opieki Okołoporodowej zabezpieczający prawa kobiet w tym zakresie i nakładający konkretne zobowiązania na personel medyczny. Trzeci sektor dba o zachowanie przejrzystości życia publicznego (organizacje strażnicze, takie jak np. Watchdog Polska lub Stowarzyszenie 61). To na skutek realizacji konsekwentnych działań takich organizacji społecznych zmniejsza się liczba nieprawidłowości życia społecznego, np. uchybień w zakresie organizacji wyborów. Społeczeństwo obywatelskie to społeczeństwo aktywne, świadome swojej faktycznej sprawczości – budżet partycypacyjny to efekt inicjatywy organizacji społecznych i ruchów miejskich.

Równość. To organizacje społeczne przejęły właściwie obowiązki państwa wobec migrantów i uchodźców przebywających w Polsce. Realizują zatem cały szereg działań umożliwiających im przetrwanie i włączanie ich w struktury społeczne, ale także edukują polskie społeczeństwo prowadząc np. zajęcia antydyskryminacyjne w szkołach. To dzięki Fundacji na rzecz Różnorodności Społecznej wprowadzone zostały klauzule antydyskryminacyjne w umowach najmu lokali usługowych zawieranych przez m.st. Warszawa. Organizacje społeczne wypowiadają się także w imieniu innych mniejszości. Dzięki Stowarzyszeniu Miłość Nie Wyklucza w lutym br. podpisana została przez prezydenta Warszawy Warszawska Deklaracja LGBT+, która m.in. gwarantuje miejski mechanizm wsparcia dla osób LGBT+ doświadczających zachowań homo- i transfobicznych wraz z systemem monitoringu tych zachowań. Trzeci sektor stoi na straży równouprawnienia kobiet, organizuje zajęcia integracyjne dla osób niepełnosprawnych.

Ekologia. To organizacje społeczne dbają o dobro wspólne, także takie jak czyste środowisko naturalne. Organizacje ekologiczne przyczyniły się do uratowania doliny Rospudy; czy powstrzymały wycinkę puszczy Białowieskiej, a ruchy obywatelskie zajmują się problemem smogu w miastach.

Organizacje społeczne działają bardzo intensywnie lokalnie, 25 % wszystkich prowadzonych jest na terenach wiejskich, 24% w małych miastach (do 50 tys. mieszkańców). Szereg organizacji społecznych działa zaś na rzecz rozwoju lokalnego. Np. Fundacja Wspomagania Wsi wspiera inicjatywy lokalne w sprawach tak podstawowych jak wprowadzanie do wsi kanalizacji po stworzenie systemu mikropożyczek. „Program rozwoju bibliotek” prowadzony przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego pozwolił unowocześnić niemal 4 tys. bibliotek w małych miejscowościach w całej Polsce, wyposażając je w sprzęt komputerowy, a bibliotekarzy w wiedzę technologiczną. Organizacje społeczne działają na rzecz społeczności lokalnej aż w 62%. Szerszą grupę odbiorców stanowią tylko dzieci lub młodzieży (73%). Poniżej mamy seniorów (39%), chorych i osoby niepełnosprawne (25%), inne organizacje i instytucje (20%). Organizacje wciąż korzystają przede wszystkim z pracy wolontariuszy (63% wszystkich organizacji społecznych). Tylko 37% organizacji ma stałych pracowników.

* * *

Każdego roku ze wsparcia ponad **100 tysięcy** organizacji społecznych działających w Polsce korzystają miliony osób: dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów. Kilkadziesiąt organizacji społecznych połączyło siły, aby pokazać, co robią i jaki ma to wpływ na życie każdego i każdej z nas. Efektem naszej współpracy jest ogólnopolska kampania [Organizacje społeczne. To działa.](#)

Znajdź nas: [Facebook](#), [Twitter](#), [Instagram](#), [YouTube](#)

Kontakt dla mediów:

Marta Cyran

marta.cyran@todziala.org

601924646

ⁱ Dane dotyczące zaufania: : Edelman Trust Barometer w 2018, Stowarzyszenie Klon/Jawor, 2017

ⁱⁱ Dane dotyczące podziału na branże, skali, obszaru i odbiorców działań: Stowarzyszenie Klon/Jawor, Kondycja organizacji pozarządowych, 2018